

การประเมินความเสี่ยง ที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน

จากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ สาธารณะชาติ ความเป็นอิสระความเป็นกลางและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของ โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงินคุณภาพการให้บริการความเป็นธรรม ในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคมอย่างไรก็ตาม ท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็น จำนวนมากจนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรง ขึ้นและยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO

(The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission)เป็นกรอบ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับสินบน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่ เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาพการณ์แข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/

กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็น ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และ ไม่สอดคล้องกับ ขั้นตอน การดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการดำเนินการสัญญา การร่างสัญญา ที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้น รับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่ง ในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ ให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสีย จึงเกิดขึ้น กับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ การวิเคราะห์ความเสี่ยงการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อ ลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความ ขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการ

ทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้นการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนหนองแขงวิทยาคม การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้โรงเรียนหนองแขงวิทยาคมทราบถึงความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

1. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
2. ความเสี่ยงการทุจริตจากการใช้งบประมาณ
3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และ การยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
2. เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยังยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
4. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตแลประพฤติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง /ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
สินบน	ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคล เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

ส่วนที่ 2

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน 2 ประเด็น คือ 1) การจัดซื้อจัดจ้าง และ 2) การบริหารงานบุคคล โดยวิเคราะห์ความเสี่ยง การทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

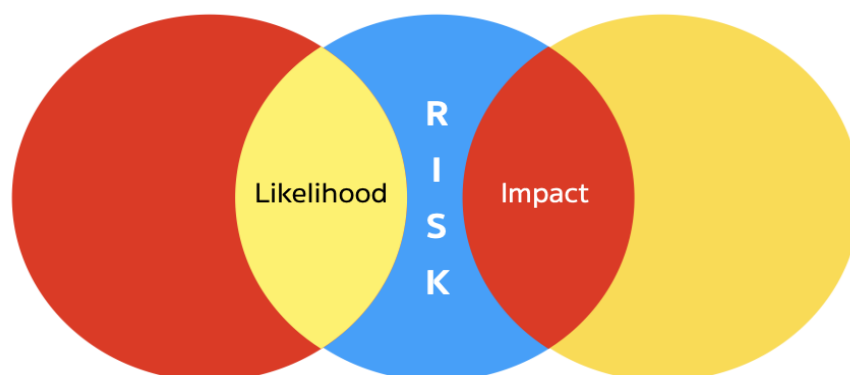
1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา
2. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา
3. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

การประเมินความเสี่ยงโรงเรียนหนองแวงวิทยาคมได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินโดยพิจารณา จาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัยรายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (**likelihood**) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (**Impact**) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

1. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 5 ครั้งต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 4 ครั้งต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 3 ครั้งต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 2 ครั้งต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 1 ครั้งต่อปี

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน บุคลากรถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
4	เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อหน่วยงาน บุคลากรถูกลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง
3	หน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	15-25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk: H)	9-14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)	4-8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk: L)	1-3 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จาก การพิจารณา จัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ X ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	15-25 คะแนน	มีมาตรการลด และประเมิณซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	9-14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4-8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้นการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้ เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูล ไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการ ที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจ ไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น 2 ประเด็นคือ
1) การจัดซื้อจัดจ้าง และ 2) การบริหารงานบุคคล จึงได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

ตารางแบบการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ตารางที่ 1 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต
และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	Risk Score (ระดับความเสี่ยง)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
1	การจัดซื้อจัดจ้าง (การจัดหาระบบคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)				
1.1 การจัดซื้ออุปกรณ์การเรียน					
	1.1.1 จัดทำสัญญาหรือข้อตกลง/สร้างข้อมูล หลักผู้ขาย/ทำใบ PO	การตั้งราคากลางของพัสดุที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบราชการอาจมีการรับสินบน	1	2	2
1.2 หนังสือเรียน					
	1.2.1 จัดทำสัญญาหรือข้อตกลง/สร้างข้อมูล หลักผู้ขาย/ทำใบ PO	การตั้งราคากลางของพัสดุที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบราชการอาจมีการรับสินบน	1	2	2
	1.2.2 ตรวจรับพัสดุภายในเวลาที่ระเบียบกำหนด/ตรวจรับในระบบ GFMS	การตรวจรับพัสดุอาจมีการรับสินบน	1	1	1
2	การบริหารงานบุคคล				
2.1 การรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว นักการภารโรง ธุรการโรงเรียน ครูอัตราจ้าง					
	2.1 การรับสมัครลูกจ้างชั่วคราว นักการภารโรง ธุรการโรงเรียน ครูอัตราจ้าง	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครสอบอาจมีการรับสินบนเพื่อช่วยเหลือผู้สมัครสอบ	1	1	1
	2.1.2 การสอบข้อเขียนของผู้สมัคร	ผู้สมัครสอบหรือเจ้าหน้าที่จัดทำข้อสอบอาจมีความเกี่ยวข้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1	1	1

ลำดับ ที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	Risk Score (ระดับความเสี่ยง)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
	2.1.3 การสอบสัมภาษณ์ ของผู้สมัคร	เจ้าหน้าที่สอบสัมภาษณ์ อาจดำเนินการสอบที่ไม่เป็น ธรรมโดยช่วยเหลือ ผู้สมัคร สอบที่เกี่ยวข้องกับ การให้สินบน	1	1	1
2.2 การรับสมัครนักเรียน					
	2.2.1 การกำหนด คุณสมบัติของนักเรียน	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ คุณสมบัติของนักเรียนอาจมี การรับสินบนเพื่อช่วยเหลือ นักเรียน	1	1	1

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมี หลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมิน มาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติมตามตารางด้านล่าง)

คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความ เข้มแข็ง และดำเนินไปได้อย่าง เหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิด ความมั่นใจ ได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยัง ขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุม ไม่ได้มาตรฐาน ที่ยอมรับได้เนื่องจาก มีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินมาตรการดำเนินการเพื่อพิจารณาจัดทำหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มี สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรม ตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดหรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ จึงได้ดำเนินการกำหนด และปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ตามผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มิชอบ โดยกำหนดมาตรการตามตาราง ดังต่อไปนี้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตาม วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	L	I	RS			
1. การตั้งราคากลางของพัสดุที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบราชการอาจมีการรับสินบน	1	2	2	1. ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้าง โดยเคร่งครัด		

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตาม วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	L	I	RS			
				2. ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำรายงานสรุป การจัดซื้อจัดจ้างรายไตรมาสและเสนอให้ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองแวงวิทยาคมรับทราบทุกครั้ง 3. ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างรับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง 4. ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด 5. ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่/คณะกรรมการให้ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ อย่างถูกต้องด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบสอบได้	กลุ่มบริหารงบประมาณและหน่วยตรวจสอบภายใน
2. การตรวจรับพัสดุ อาจมีการรับสินบน	1	1	1	1. ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตของโรงเรียนหนองแวงวิทยาคมอย่างเคร่งครัด 2. ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ เรื่อง การรับของขวัญและสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด	โรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ดำเนินงานตามกฎระเบียบข้อบังคับ เรื่อง การรับของขวัญและสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด ด้วย	กลุ่มบริหารงบประมาณและหน่วยตรวจสอบภายใน

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตาม วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	L	I	RS			
				3. จัดทำประกาศงดรับและให้ของขวัญใน เทศกาล ปีใหม่หรือโอกาสอื่นใด (NO Gift Policy) ให้บุคลากรในสังกัดรับทราบถือ ปฏิบัติ	ความโปร่งใส และ ตรวจสอบสอบได้	
3. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ คุณสมบัติผู้สมัครสอบอาจ มีการรับสินบนเพื่อ ช่วยเหลือผู้สมัครสอบ	1	1	1	1. ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ทุจริตของโรงเรียนหนองแขงวิทยาคม อย่างเคร่งครัด 2. ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่อง การรับ ของขวัญและสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด 3. ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.ค.ศ./สพฐ. กำหนดและ ดำเนินการสรรหาตามคู่มือดำเนินการ สอบแข่งขันและคัดเลือกอย่างเคร่งครัด	โรงเรียนสิรินธรวิทยา นุสรณ์ ดำเนินการ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่อง การรับ ของขวัญและสินน้ำใจ และปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด อย่างเคร่งครัด ด้วย ความโปร่งใส และ ตรวจสอบสอบได้	กลุ่มบริหารงาน บุคคลและทุก กลุ่ม

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตาม วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	L	I	RS			
4. ผู้สมัครสอบหรือ เจ้าหน้าที่ จัดทำข้อสอบอาจมีความ เกี่ยวข้องช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน	1	1	1	1. ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ทุจริตของโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ อย่างเคร่งครัด 2. ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม กฎระเบียบข้อบังคับเรื่องการรับของขวัญ และสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด 3. ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.ค.ศ./สพฐ. กำหนดและ ดำเนินการสรรหาตามคู่มือดำเนินการ สอบแข่งขันและคัดเลือก อย่างเคร่งครัด	โรงเรียนสิรินธรวิทยา นุสรณ์ ดำเนินการ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่อง การรับ ของขวัญและสินน้ำใจ และปฏิบัติตาม	กลุ่มบริหารงาน บุคคลและทุก กลุ่ม
5. เจ้าหน้าที่สอบ สัมภาษณ์ อาจดำเนินการสอบที่ไม่ เป็นธรรมโดยช่วยเหลือ ผู้สมัครสอบที่เกี่ยวข้องกับ การให้สินบน	1	1	1	1. ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ทุจริตของโรงเรียนหนองแขวงวิทยาคม อย่างเคร่งครัด 2. ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่อง การรับ ของขวัญและสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด 3. ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.ค.ศ./สพฐ. กำหนดและ	โรงเรียนสิรินธรวิทยา นุสรณ์ ดำเนินการ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่อง การรับ ของขวัญและสินน้ำใจ และปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด อย่างเคร่งครัด ด้วย ความโปร่งใส และ ตรวจสอบสอบได้	กลุ่มบริหารงาน บุคคลและทุก กลุ่ม

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตาม วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	L	I	RS			
				ดำเนินการสรรหา ตามคู่มือดำเนินการ สอบแข่งขันและคัดเลือกอย่างเคร่งครัด		
6. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ คุณสมบัติของนักเรียนอาจ มีการรับสินบนเพื่อ ช่วยเหลือนักเรียน				1. ควบคุมกำกับดูแลข้าราชการและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม มาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการ ทุจริตของโรงเรียนสิรินธรวิทยานุสรณ์ อย่างเคร่งครัด 2. ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากร ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่อง การรับ ของขวัญและสินน้ำใจอย่างเคร่งครัด	โรงเรียนสิรินธรวิทยา านุสรณ์ ดำเนินการ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ เรื่อง การรับ ของขวัญและสินน้ำใจ อย่างเคร่งครัด ด้วย ความโปร่งใส และ ตรวจสอบสอบได้	กลุ่มบริหารงาน บุคคลและทุก กลุ่ม

